

Vážené rodiny našich klientů,

chtěli bychom Vás seznámit se dvěma koncepty, které v našem zařízení uplatňujeme, a nabídnout Vám spolupráci při péči o Vašeho příbuzného, který žije v našem zařízení.

Oba přístupy vychází z moderních poznatků ošetrovatelské péče, sociální práce, psychologie a geriatricie. Současně představují návrat k takové péči, která respektuje člověka jako jedince s bohatou životní historií, s individuálními potřebami a přáními.

Jedná se především o návrat k humánnímu přístupu při péči o klienta.

Informace o Bazální stimulaci a o Reminiscenční terapii, které Vám předkládáme, Vás mají informovat o způsobu péče, kterou Vaším příbuzným poskytujeme. Zároveň Vám nabízí možnost, jak se můžete do této péče zapojit.

Děkujeme Vám za všechny připomínky a postřehy, které nám pomohou poskytovat vašemu příbuznému péči co nejvíce individuální a přizpůsobenou jeho přáním a potřebám.

Pokud máte jakékoli dotazy, obraťte se na vedoucí přímé péče Tamaru Barákovu nebo na vedoucí domova Mgr. Ing. Elišku Vondráčkovu.

Bazální stimulace v Domě Naděje Brno – Vinohrady

Bazální stimulace je moderní ošetřovatelský koncept podporující vnímání, orientaci, komunikaci a pohybové schopnosti člověka. Umožňuje i klientům v těžkém stupni demence vnímat své tělo i své okolí a navazovat určitý druh komunikace. Zaměřuje se na všechny oblasti lidských potřeb. Vychází z předpokladu, že nedostatek podnětů z okolního světa, ale i ze sebe samých, vede k deprivaci jedince. Ve snaze zabránit takovéto deprivaci nabízí cílenou péči, která umožňuje neustálý přísun podnětů. V našem domově se na uplatňování BS při každodenní péči o klienty stále více zaměřujeme.

Cílem je umožnit klientovi vnímat vlastní tělo i své okolí a podpořit komunikaci na neverbální úrovni.

Předpokladem úspěšného zavedení BS je i práce s autobiografií – životopisem klienta a zapojení jeho příbuzných do ošetřovatelského procesu např. v době návštěv. Tak je dosahováno co nejlepšího efektu při zvyšování kvality života klienta.

Z toho důvodu jsme pro Vás připravili krátké seznámení s tímto přístupem a nabízíme Vám možnosti, jak u svého příbuzného podporovat vnímání, komunikovat s ním a pomáhat mu, aby se cítil co nejlépe. Celý ošetřovatelský tým dodržuje určité zásady a postupy, které mohou být inspirací i pro Vás.

Jakým způsobem můžeme společně klientovo vnímání stimulovat?

Rozlišujeme několik druhů stimulací. V ošetřovatelské péči se snažíme začlenit všechny typy, při Vašich návštěvách se můžete zaměřit na ty, které jsou Vám blízké a při kterých se budete dobře cítit.

1. Somatická – tělesná:

- umožňuje klientovi vnímat svoje tělo, uvědomit si své hranice, zvyšuje pocity jistoty a důvěry
- je formou komunikace mezi klientem a pečujícím
- provádí se formou masáží, polohováním

***Tip pro Vás:** Během návštěvy můžete klientovi několikrát změnit polohu jeho rukou – proplést prsty, založit ruce, položit je na kolena....*

2. Vestibulární

- umožňuje klientovi vnímat změny polohy
- zlepšuje orientaci v prostoru, zvyšuje pocit jistoty

***Tip pro Vás:** Klienta můžete obejmout a lehce se s ním kolíbat.*

3. Optická – zraková

- umožňuje poznávat okolní svět
- prožívat pozitivní vjemy
- využívá barvy, polohování, změnu prostředí, výrazné malby, obrázky

Tip pro Vás: Klientovi můžete ukazovat velké, barevné, výrazné obrázky nebo fotky s tím, co za svého života znal a měl rád – děti, vnoučata, přírodu, zvířata, rodný dům, kostel...

4. Auditivní – sluchová

- umožňuje vybavení vzpomínek
- využívá řeč, hudbu, zpěv

Tip pro Vás: Nebojte se vykládat s klientem o všem, co se ve Vaší rodině nebo zaměstnání děje, i když klient nereaguje a nedává Vám zpětnou vazbu. Mluvte s ním o Vašem běžném každodenním životě.

5. Olfaktorická – čichová

- umožňuje vybavení vzpomínek
- využívá známé vůně

Tip pro Vás: Přineste klientovi a nechte ho přivonět oblíbenou vůni různého typu – mletá káva, čaj, skořice, koření, mýdlo, parfém...

6. Orální – chuťová

- umožňuje vybavení vzpomínek
- využívá např. vatové štětičky namočené v oblíbené pochutině

Tip pro Vás: Přineste klientovi a nechte ho ochutnat i jen malé kousky toho, co měl rád. Podávat můžete nakrájené, namleté nebo jen na vatové tyčince.

7. Taktilně-haptická – hmatová

- využívá se převážně u aktivních až hyperaktivních klientů
- zaměstnává ruce klienta za použití známých a oblíbených předmětů jako jsou talismany, předměty spojené s hobby, s výkonem povolání, předměty osobní hygieny, předměty denního života-klíče, ovladače, mobil

Tip pro Vás: Podejte klientovi nějaký pro něj známý předmět. Po dobu návštěvy ale stačí jen jeden, abyste klienta nezahltili. Pokud není reakce dobrá, jiný předmět přineste až příště.

Reminiscenční terapie v Domě Naděje Brno – Vinohrady

Reminiscenční terapie je „terapie vzpomínkou“. Jejím cílem je vyvolat příjemné vzpomínky, které jsou pro člověka důležité, a tím zlepšit kvalitu jeho života. Jde vlastně o rozhovor se starším člověkem o jeho dřívějším životě, aktivitách a prožitých událostech. Jde o proces, při kterém je podporováno vzpomínání na příjemné události předchozího života. Podněty vedoucí ke vzpomínání mohou být rozličné – fotografie, filmy, oblečení, předměty denní potřeby, hudební nahrávky aj.

Reminiscenci můžeme vnímat i jako celkový přístup ke klientům, který v sobě zahrnuje zájem o klienty, snahu jim porozumět a pochopit je. V neposlední řadě může být vnímaná také jako umění, jelikož vyžaduje a podporuje zapojení fantazie, vnímavosti, tvořivosti.

Cílem je probuzení vzpomínek na pozitivní a důležité chvíle z předchozího života, prohloubení vztahu důvěry mezi seniorem a pečující osobou, posílení sebeúcty seniora a rekapitulace jeho života.

Předpokladem úspěšného zavedení RT je podobně jako u BS práce s autobiografií – životopisem klienta a zapojení jeho příbuzných do procesu vzpomínání.

Jakým způsobem můžeme společně oživit klientovy vzpomínky?

V první fázi bychom Vám chtěli nabídnout spolupráci na vytváření **vzpomínkové knihy** pro Vašeho příbuzného, který žije v našem zařízení. Rádi bychom s Vaším souhlasem a pomocí vytvořili vzpomínkovou knihu, která bude alespoň symbolicky vyjadřovat důležité momenty klientova života. Měla by našemu klientovi dávat odpovědi na důležité otázky - **kým jsem byl, jak jsem žil**. Také se může stát dobrým prostředkem k navazování komunikace s rodinou nebo ošetřovatelským personálem. Výhodou knihy je možnost kdykoli ji zavřít nebo nechat otevřenou a povídat si nad fotografiemi, pohlednicemi.

Pokud budete mít zájem o vytvoření vzpomínkové knihy pro Vašeho příbuzného, shromážděte fotografie, pohlednice, obrázky apod., které provázeli Vašeho blízkého životem a nyní mu pomohou vytvořit si představu o své minulosti a lépe se s ní vyrovnat. Pokud to bude možné, napište na zvláštní papír některé důležité informace, které nám pomohou z fotografií zmapovat klientův život.

Knihy bude zůstávat podle přání klienta u něho na pokoji nebo na sesterně, kde si ji budete moci kdykoli vzít a věnovat se prohlížení a vzpomínání spolu s Vaším příbuzným.

Děkujeme za vaše pochopení i pomoc při vytvoření individuální pomůcky pro terapii.